

Foretaksnavn KRØDSHERAD KOMMUNE

Kontaktperson

Navn: Ellen A Svartbrenna Bye

Flere søkere: Sigdal

Utfyller

Navn: Ellen A Svartbrenna Bye

Mottaker: Miljødirektoratet

Kopimottaker: Statsforvalteren i Oslo og Viken

SØKNAD

REFERANSENØR.: 23SDF6D3

Grønn og bærekraftig mobilitet på destinasjoner 2

Hva slags type tiltak søker dere om? Transporttiltak

Om tiltaket

I hvilket fylke skal tiltaket gjennomføres? Viken

Nærmere beskrivelse

Beskriv tiltaket med vekt på hvem, hva, hvor og hvordan:

Norefjellregionen består av kommunene Sigdal, Modum, Flå og Krødsherad i Viken Fylke. Regionen har 20 000 innbyggere, 40 000 fritidsinnbyggere, i tillegg kommer dagsturister og overnattende besøkende. Det er en eskalerende utvikling på destinasjonen, med rekreasjonsmessig byspredning på fjellet og økende brukertall av infrastruktur og handel i bygdene rundt.

I dette prosjektet vil vi

1. videreutvikle persontransport, internt + til/fra regionen
2. pilotere vareleveranse med drone

Shuttle på destinasjonen må samhandle med kollektivtilbud for innbyggerne i bygdene rundt fjellet. Det må lobbies med regionale og nasjonale aktører for å etablere et attraktivt og klimaeffektivt kollektivtilbud til/fra Norefjell.

Vi vil pilotere vareleveranse av suppleringshandel og catering av varm og kald mat med drone i hytteområdene. Målet er å redusere klimagass utslipp, ved å redusere kjørte km og omgå utfordringen med bommer inn/ut av hyttefeltene.

For lokalbefolkning vil vi teste levering av apotekvare med drone til sluttbruker.

Det har vært krevende å få gjennomført tilstrekkelig testing av piloter for samkjøring og økt kollektivbruk i

pandemiperioden. Vareleveranse på destinasjonen ga effekt i klimagassreduksjon, men ga ikke en tilstrekkelig bærekraftig økonomi, og bommer i hyttefeltene var en utfordring.

Shuttle bør samhandle person/vare, og ta med varer fra lokale butikker og matprodusenter til punkter langs fjellveien

Hva er forventet klimagassreduserende effekt av tiltaket?

I Norefjellregionen forventes det klimagassreduserende effekt ved;

- Shuttle tjeneste for besøkende og ansatte på Norefjell Ski og Spa og Norefjell Skisenter. For ansatte erstatter shuttle transport med privatbiler, og tjenesten styrker samkjøring mellom gjester og ansatte.
- Shuttle kan erstatte bruk av privatbil internt på destinasjonen, for eksempel ved reise til/fra skianlegg, restaurant, afterski og lignende
- Shuttle redusere biltrafikken fra fjellet og til handelssentrene i bygdene rundt fjellet ved suppleringshandel
- Vareleveranse med drone av mindre suppleringshandel (inntil 5 kg) og catering av varm og kald mat. Drone erstatter leveranse med bil.
- Tilrettelegging av kollektivtilbud til/fra Norefjellregionen. Reduserer behovet for privatbil for besøkende og gir pendlermulighet for innbyggere. Effekt på inn og utfartstrafikken rundt byene.

Forventet klimagassreduserende effekt per tiltak;

Shuttle - ett fossildrevet kjøretøy år 1, overgang til el Shuttle gir dobbel effekt

- Ansatt transport (daglig) 7,2 tonn CO2 ekv
 - Gjester last mile (4dgr/uke) 10,2 tonn CO2 ekv
 - Gjester internt destinasjon 12,5 tonn CO2 ekv
- Total besparelse en Shuttle (fjellet) 12,5 tonn CO2 ekv

Utvide shuttle til bygdene (3g daglig) 5,8 tonn CO2 ekv

Vareleveranse

- Med shuttle til utleveringspunkt 6,6 tonn CO2 ekv
- Med drone til dør på fjell 7,4 tonn CO2 ekv
- Med drone til dør i bygd - (apotek) 22,9 tonn CO2 ekv

Til/fra Norefjellregionen

- Tog + last mile (8 person/4 biler) 4,2 tonn CO2 ekv
- Buss + last mile 4,0 tonn CO2 ekv

Hvilke registreringer eller tellinger kan gjennomføres for å fange opp effekten av tiltaket?

Salg av billetter på ekspressbuss/regiontog

Salg av billetter og booking av ansatt seter i shuttle fra Noresund/Eggedal og til fjellet.

For klimagassreduksjon til/fra destinasjonen kan tellinger av kjøretøy (bommer på fjellveien) opp mot besøkende overnattende og skiløpere i anlegg.

Telle antall leveranser med drone. 1 flyvning erstatter ett kjøretøy på vei. Beregne utslipp i forhold til km og høydemeter.

Datakilder som kan bidra til datagrunnlag er;

- Fjellveien over Norefjell fra Noresund til Eggedal har 3 veibommer hvor biler registreres digitalt, noe som gir gode tellinger.

-Trafikkdata gjennom Statens vegvesen sine tellepunkter www.trafikkdata.no relevante punkter er Noresund og Haugfoss i tillegg til utfart- og innfartstrafikk på E16 ut fra Oslo og E134 ut fra Drammen.
-Statens vegvesen veikart; [https://www.vegvesen.no/nvdb/vegkart/v2/#kartlag:geodata/hva:\(-farge:%270_0,id:540\)\)/@1116129,7203325,4](https://www.vegvesen.no/nvdb/vegkart/v2/#kartlag:geodata/hva:(-farge:%270_0,id:540))/@1116129,7203325,4)
-Viken Fylkeskommune statistikk <https://statistikk.akershus-fk.no/webview/>
-årlige gjesteundersøkelser i regi av Bærekraftig Reisemål

Beskriv hvorfor økonomisk støtte vil være utløsende for at tiltaket blir gjennomført:

Kommunene har et sterkt ønske om å legge til rette for en klimavennlig og attraktiv utvikling av Norefjellregionen som destinasjon. Det er en eskalerende utvikling i Norefjellregionen, med rekreasjonsmessig byspredning på fjellet og sterkt økende brukertall av infrastruktur og handel i tettstedene i bygdene.

Mobilitetstilbudet må være attraktivt for at vi skal klare å snu brukernes vaner og få de til å ta klimavennlige valg.

Kommunene gjennomførte i 2021-2023 fase 1 av prosjektet Grønn og bærekraftig mobilitet på destinasjoner hvor vi jobbet med shuttle for persontransport og vareleveranse fra dør-dør. Vi fikk erfaringer med rammebetingelser, brukeraksept, reisemønstre, samt drifts- og forretningsmodeller. Denne kunnskapen vil vi bruke videre for å utvikle en god og smidig innføring av bærekraftige og fremtidsrettede mobilitetstjenester for destinasjoner i distrikt Norge inn i det norske transportsystemet.

Når vi nå skal koble på transport til/fra Norefjellregionen handler det ikke lengre kun om tiltak og pilotering, men dialog og lobbyering for å bedre samhandlingen mellom lokale, regionale og nasjonale aktører i kollektivtilbudet. Dette gjør at vi nå har behov for å søke om støttet også til stillingsressurs.

Med støtte fra Klimasats kan vi fortsette å prioritere arbeide med en helhetlig mobilitets løsning, med mål om framtidig klimagassreduksjon.

Kommunene har gjennomgående lave innbyggertall i forhold til brukertall, og må jobbe smart for å sikre og utvikle kommunen innenfor dagens rammebetingelser. Vi må bruke volumet av fritidsinnbyggere og besøkende til å etablere tjenester hvor mobilitet brukes som et verktøy for å utvikle lokalsamfunnene, sikre og utvikle de kommunale tjenestene til det beste for innbyggere og besøkende.

Støtte fra Klimasats vil være avgjørende for at vi kan ha et kontinuerlig fokus på klimagassreduksjon i dette arbeidet, og vise hvordan innovative mobilitetstjenester har potensiale til oppfylle klimapolitiske målsettinger i et lengre tidsperspektiv. Norefjellregionen strekker seg over 4 kommuner og 3 kommuneregioner.

Arbeidet med mobilitet og andre grønne og bærekraftige tiltak i Norefjellregionen formidles på <https://www.seopptilnorefjell.no/>

Gjennomføring

Varighet: 01.06.2023 - 15.11.2026

Gjennomføringsplan:

Hovedpunkter i gjennomføringsplanen

1. Styrke samhandlende Shuttle på fjellet og i bygdene i kombinasjon for innbyggere, besøkende og ansatte i Norefjellregionen. Samkjøring av varer fra handelssentra i bygdene. Testarena Norefjell ansvarlig
2. Gjøre tog aktuelt som transport til/fra Norefjellregionen + last mile
3. Gjøre buss aktuelt som transport til/fra Norefjellregionen + last mile
4. Vareleveranse med drone. Bruke Testarena Norefjell for å teste leveranse av suppleringshandel og catering av varm/kald mat med dronetransport til hytteområdene. Være med og utvikle vareleveranse med drone på helårs destinasjoner på fjell. I tillegg ønsker vi å teste utlevering fra apotek til sluttbruker, da særlig med fokus på innbyggerne i bygdene rundt fjellet.

Punktene 2 og 3 krever lobbyering og samskaping med nasjonale og regionale aktører eks Vy, Sj, Ruter og Brakar. Det må også jobbes for å få de lokale rutene inn i de nasjonale kollektivappene eks Entur. Det er i dag vanskelig for besøkende å orientere seg i hvordan last mile og de interne transport tilbudene på destinasjonen kan kombineres for å gi en attraktiv reise og et attraktivt opphold på destinasjonen uten egen bil. Prosjektressurs ansvarlig

Hvem skal eie og vedlikeholde tiltaket når tiltaket er gjennomført?

Krødsherad og Sigdal kommuner er ansvarlig for gjennomføringen, og har etablert styringsgruppen Grønn og sømløs mobilitet Norefjell, bestående av ordførerne i kommunene, Viken FK, innbyggerrepresentant, næringsrepresentant, Visit Norefjell og Testarena Norefjell. Styringsgruppen prioriterer piloter og evaluere arbeidet i Grønn og sømløs mobilitet Norefjell.

Hva er forventede driftsoppgaver og årlige driftsutgifter?

Forventede driftsoppgaver er administrasjon av person- og varetransport pilot og jobbe videre med forretningsmodellering offentlig/privat for å gi et klimaeffektivt og attraktivt tilbud til besøkende og innbyggere.

Det forventes at den framtidige forretningsmodellen har inntekter fra brukerne, reiseliv/grunneiergrupperinger, lokalt næringsliv og offentlig midler i forhold til det fylkeskommunale kollektivansvaret. Det er behov for å gjøre et fortsatt innovativt arbeid for å gjøre modellen samhandlende på tvers av tjenester slik at den gir reduksjon i klimagassutslipp.

Leverandøren av dronetjenesten vil delta aktivt i planlegging, kvalitetssikring og oppsett av pilot for vareleveranse med drone i hytteområdene. Det dronetekniske og luftfartsfaglige ligger til leverandør av dronetjenesten.

Samhandling med lokale vareleverandører og apotek blir en viktig lokal oppgave, samt bygging av marked/kundegruppe og informasjon.

Lobbyering og samhandling med lokale, regionale og nasjonale aktører for å tilrettelegge attraktive mobilitetsløsninger til/fra Norefjellregionen.

Det er i denne fasen ikke kostnader til teknologiutvikling gjennom eksterne kjøp, men det ligger kostnader til tjenestekjøp fra lokale transportører i pilotene. Kostnaden til ressurs for å jobbe med samhandling med regionale og nasjonale transportører og ser vi er betydelig, samtidig som det er avgjørende for å få et kollektivt tilbud til/fra Norefjellregionen.

Hvordan er tiltaket politisk forankret?

De 4 kommune har alle gjort vedtak i kommunestyre om å være aktive bidragsyttere i arbeidet med å

sertifisere Norefjell som Bærekraftig reisemål og vedta/tilslutte seg Handlingsplanen for bærekraftig reiselivsutvikling destinasjon Norefjell 2019-2020. Delprosjektet Grønn mobilitet på reisemålet peker på utfordringen knyttet til - intern transport på reisemålet/destinasjonen - kollektivtilbud til/fra reisemålet - ladestasjoner på/ved turistattraksjoner - el sykkel og elbil utleie. Alle kommuner har årlig orientering om arbeidet med Handlingsplanen.

Arbeidet er politisk forankret på regionalt nivå gjennom Veien til et bærekraftig Viken Regional planstrategi 2020-2024. Kap 8 Seks innsatsområder for bærekraftig utvikling - pkt 4 Redusert klimagassutslipp og energiomlegging

Skal klimagassutslippene reduseres, er det behov for en samordnet innsats på tvers av sektorer og forvaltningsnivå. For å oppnå en reduksjon i utslippene kreves en helhetlig planlegging på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. Offentlig og privat sektor må sammen utvikle, prøve ut og iverksette løsninger som sikrer energiomlegging og klimagassreduksjon på en sosialt og økonomisk bærekraftig måte. For å sikre klima- og miljøvennlig vare- og tjenesteproduksjon og transport, må Vikens innbyggere endre adferd. Viken har et mål om å redusere klimagassutslipp med 80%. For å nå dette er det viktig at destinasjonene jobber med utslipp knyttet til tjenesteproduksjon. Dette gjelder alle leveranser og besøkende og fritidsinnbyggers reisevaner til/fra og på destinasjonen.

I Handlingsprogram samferdsel 2022-2025 Viken Fylkeskommune vedtatt 24.feb 2022.

Kap 5 Et helhetlig mobilitetstilbud, pkt 2 Sømløs og brukertilpasset mobilitet

Som trafikant skal det være enkelt å kombinere ulike transportmidler og transportformer. Det å gå, sykle, reise kollektivt, benytte nye mikromobilitetsløsninger og reise med privatbil skal utfylle hverandre i et helhetlig mobilitetstilbud. Et sømløst reisenett skal gjøre bytter mellom ulike reiseformer og tilbydere så enkle og komfortable at de ikke utgjør en barriere. Mobilitetsløsninger som er enkle å bruke og, krever at hele reisekjeden utformes slik at den fungerer inkluderende.

Kap 7 Drift av kollektivtransport, pkt 2 Kollektivtrafikk inn i en ny tid

Mobiliteten i samfunnet er i forandring. Digital teknologi som kobler mennesker og kjøretøy enklere og raskere sammen gjør at oppmerksomheten nå flyttes fra kun tradisjonell kollektivtrafikk til en utvidet forståelse av «delt mobilitet». På mange strekninger vil flere personer i mindre kjøretøy være en bedre løsning enn å bruke store busser, ikke minst i spredtbygde områder

Viktig å jobbe med samhandlende og samskapende løsninger som i tillegg til å være klimaeffektive er attraktive for brukere.

Hvor integrert er klimagassreduksjon i kommunens arbeid i dag? Lite integrert

Vil tiltaket bidra til at klimagassreduksjon blir mer integrert i kommunens arbeid? Hvordan?

Kommunene er eiere av arbeidet med Grønn og sømløs mobilitet Norefjell. Begge kommunene er reiselivskommuner og merket som Bærekraftig reisemål.

Arbeidet med å se hvordan vi kan nytte volumet av besøkende og fritidsinnbyggere til å utvikle lokalsamfunnene, sikre og utvikle de kommunale tjenestene gjør at dette arbeidet smitter over i hverdagen i kommunene. Det er i dag et høyere fokus på samhandlende tjenester og klimaeffektiviteten på gjennomføringen av tjenesten.

Skal kommunen(e) finansiere og gjennomføre klimatiltaket med betydelig innsats fra næringsliv, innbyggere eller organisasjoner? Ja

Beskriv hvordan aktørene skal samarbeide. Hvilke aktører skal bidra med hva, og hvordan verdsettes denne innsatsen?

Lokalt næringsliv og innbyggere er deltakende i arbeidet med grønn mobilitet.

Innbyggernes innspill er viktige for å tilpasse tjenestene til de faktiske mobilitetsbehovene. Brukerundersøkelser, informasjon i lokale medier og SoMe er viktige kanaler for å nå ut til innbyggere og fritidsinnbyggere.

Ungdommen i bygda er involvert i arbeidet, gjennom WS på ungdomsskolen og Ungdomsrådet. Eldrerådet og Rådet for mennesker med funksjonshemning er høringsparter, og får orienteringer i sine organer.

Eldre hjemmeboende er en viktig målgruppe. Her samarbeider vi med Helse og omsorgsetaten i kommunene, som er koordinerende i forhold til eldre hjemmeboende, da flere av de har begrenset mulighet for å formidle sine behov gjennom digitale kanaler.

Både lokalt næringsliv og innbyggerne er representert i styringsgruppa, da deres innspill er viktige for at kommunen skal lykkes med arbeidet. Også i forhold til forankring og engasjement, som medfører lokal verdiskaping og arbeidsplasser, og ikke minst kulturendring hos brukere.

I tillegg ønsker vi å trigge lokale gründere til å etablere tjenester og servicetilbud i tilknytning til, eller i naturlig sammenheng med grønn mobilitet.

Visit Norefjell er viktig samarbeidspart, som representant for reiselivet i Norefjellregionen. Visit Norefjell har en koordinerende rolle og ansvar for informasjon til reiselivsaktører og besøkende i området. De sitter med i styringsgruppen for å sikre et samhandlende fokus på mobiliteten mellom målgruppene. Visit Norefjell deltar med timer i utvikling og forankring for å sikre et lokalt eierskap av driften.

Viken Fylkeskommune er aktiv samarbeidspartner i prosjektet og bidrar med egeninnsats og kompetanse, med avdelingen for Framtidens transporter innen samferdsel. I tillegg vil det fylkeskommunale kollektivselskapet Brakar kunne bidra i prosjektet, med utstyr og materiell.

Lokale næringsaktører må bidra inn i planlegging, tilrettelegging og være aktive i gjennomføringens mange faser. Lokale drosjeeiere, budbileiere, busseiere og sjåførere bidrar med lokal kunnskap og kjennskap til markedet. De deltar i opplæring og utprøving av ny teknologi og logistikkstyring for å maksimalisere effekten av holistiske løsninger. Deres innsats verdsettes på timebasis som egeninnsats.

Industribedrifter lokalt deltar i utviklings- og innovasjonsarbeidet med å bygge løsninger tilpasset de nye tjenestetilbudene.

Omstillingseffekt

Hvilke aktører skal være vesentlig involvert i prosjektet?

Regionalt: Prosjektet involverer også eksterne regionale aktører, for eksempel fylkeskommune, regionale næringsorganisasjoner, regionale foreninger og andre kommuner, i tillegg til kommunen selv og ofte kommunesamfunnet.

Kommentar til dette?

se punkt over

Hvordan kan tiltaket bidra til omstilling til lavutslippssamfunnet?

Norefjell skal bli den reiselivs destinasjonen med størst fokus på klimagassreducerende tiltak i forhold til transport av personer og varer.

Innovasjonen ligger i hvordan vi bruker eksisterende teknologi i en helhetlig sammenheng for å skape samhandlende, attraktive og klimaeffektive mobilitetsløsninger.

Ved å nytte volumet av fritidsinnbyggere og besøkende kan vi iverksette klimaeffektive tiltak, som gir merverdi til lokalsamfunnet gjennom styrking og etablering av tjenester de ellers er for få til å etablere.

Innbyggerne i Norefjellregionen får tilgang til grønne mobilitetsløsninger, og klimagassreduksjonen øker når tiltakene når flere målgrupper parallelt. Med disse mobilitetstjenestene styrker vi livskvaliteten både til unge, voksne og eldre hjemmeboende i reiselivskommunen.

Ved å kombinere de fastboende og besøkendes behov for mobilitetstjenester styrker vi det økonomiske fundamentet, klimagasseffekten, attraktiviteten og bærekraften i mobilitetstjenestene. Kommunene i regionen er, i likhet med mange reiselivskommuner, små distriktskommuner som skal legge til rette for og håndtere et stort volum av ferie- og fritidsbesøkende. Det er viktig at vi bruker turismen bevisst for å styrke samfunnsutviklingen i kommunen.

Løsningene vil skaleres opp og bli testet i Norefjellregionen, hvor de skal være til nytte og glede for fritidsinnbyggere, besøkende og fastboende i de 4 kommunene.

Med en grønn mobilitetsløsning, en bærekraftig forretningsmodell og samfunnsnyttene vil vi ha et produkt som kan skaleres til andre reiselivskommuner i distrikts Norge. Kommuner hvor antallet innbyggere er lavt, mens brukertallet er høyt og sterkt varierende med peaker i helger, ferier og høytider.

Fylkeskommunen vil være en viktig aktør i lærings- og skaleringsprosessen.

Budsjett

Kostnader	Beløp
Prosjektleder Krødsherad kommune 600,- x 1032t/år	1 857 600
Implementering og skaleringsledelse Sigdal Utvikling 600,- x 688t/år	1 238 400
Skalering og læring Viken Fylkeskommune 600,- x 240t/år	432 000
Forankring og ledelse - styringsgruppe	432 000
Møter i lokale politiske organ	250 000
Prosjekt ressurs	2 786 400
WP1 videreutvikle persontransport, internt + til/fra regionen	6 800 000
WP2 pilotere vareleveranse med drone	2 370 000
andre kostnader	450 000
Sum kostnader	16 616 400

Finansiering	Beløp
--------------	-------

Samlet kostnad	16 616 400
- Egne midler	5 410 000
- Andre offentlige midler / annen finansiering	2 980 000
Omsøkt tilskudd	8 226 400

Kan tiltaket/deler av tiltaket gjennomføres med mindre tilskudd enn omsøkt? Ja

På hvilken måte?

Arbeidspakkene reduseres med færre tiltak eller de kortes ned i tid.

Minste tilskuddssum for gjennomføring: 5 490 000

Eventuelle merknader:

Denne søknaden er en oppfølging av prosjektet Grønn og bærekraftig mobilitet på destinasjoner 2021-2023.

Utdyping finansiering

Andre midler enn kommunens egne midler bidrar til finansieringen. Gjør rede for disse midlene, oppgi type midler, beløp og evt vilkår:

Kongsberg By&Lab bidrar som eier av Testarena Norefjell med et kontantbidrag på 100 000,- x 3 år
Deltagende næringsliv bidrar med kontantbidrag på WP 1 tilsvarende 2 680 000,-

Har tiltaket søkt/bedt om eksterne midler, men ikke fått svar enda? Nei

Har tiltaket søkt/bedt om andre offentlige midler, men ikke fått slik støtte? Nei

Vedlegg

Ingen vedlegg

 Ellen A Svartbrenna Bye for KRØDSHERAD KOMMUNE

Leveret 28.02.2023